

det andet Thing, er blevet lagt tilføje, uagtet det under Valgkampen blev betegnet som en Livssag for Danmark. Det kan forundre, siger jeg, at Sagen nu bæres frem i væsentlig samme Form; men, hvad der ogsaa kan forundre, er, at denne Sag, der da betegnedes som Danmarkes Livssag, og som Mange ialtfald antog var af saadan Bægt og saadan Betydning i den høie Regjerings Dine, at den enten skulde og maatte have den gennemført eller ogsaa i ethvert Tilfælde overlade Ansvar for Danmarkes Forsvarssag eller overhovedet Snyvelsen af det danske Riges Anliggender i andre Hænder, er bleven liggende. Den ærede Regjering har i de forløbne 6 Aar jo, som Alle bekjendt, siddet rolig nok paa sin Plads og ikke atter gjort ibetmindste betydelige Skridt til at faae den, som det hed sig, for Landet saa vigtige Sag ordnet. Nu, efter de 6 Aars Forløb kommer Sagen atter frem, og nu maa man jo altsaa antage, at det er Meningen, at Sagen skal føres igennem paa den ene eller paa den anden Maade. Jeg hører ogsaa ganske vist til dem, som haade hidtil have været og endnu fremdeles ere, og sandsynligvis altid ville, være bestemte Modstandere af den kjøbenhavnske Befæstning, i Særdeleshed hvad Landbefæstningen angaar. Jeg skal villig indrømme, at der er gjort betydelige Anstrengelser, især fra de Herrer Militæres Side, for at overbevise Befolkningen om Nødvendigheden af en saadan Befæstning af Kjøbenhavn og det store Gode, som den vil føre med sig. Jeg tvivler dog meget om, at de store Anstrengelser, der ere gjorte saavel ved Foredrag som gennem trykte Skrifter, have baaret den tilsigtede Frugt. Der var endogfsaa et Medlem, som igaar her i Salen udtalte, at de snarere have skadet, og jeg er ikke utilbøjelig til at være enig med ham i denne Opfattelse; men jeg gjentager, at jeg kan forstaa, at de Herrer Militære anstrenge sig paa bedste Maade, for at faae Sagen ført igennem. Det er jo en Sag, der berører dem meget, og det er intet Under, at de, naar de have Overbevisning om, at slige Fæstningsværker ville være ialtfald gavnlige og helbige for et Angreb paa Sjælland og Kjøbenhavn, arbejde paa at faae Sagen ført igennem. Jeg indrømmer fuldstændig, at Sagtyndigheden i det Stykke er for Anlægget af Fæstningsværker; men der er en anden Sagtyndighed, som jeg haaber, at de Herrer ikke ville frakende os Lægmænd eller civile Folk, nemlig om, hvorvidt det kan anses for politisk rigtigt, klogt og forsvarligt, at der anlægges saadanne Befæstninger. Dette Spørgsmaal har været draget tydeligt og tydeligt frem af det ærede 2det fongevalgte Medlem (Ussing), og jeg skal derfor ikke komme ind paa at gjentage det, idet jeg nemlig fuldstændig kan slutte mig til de Betragtninger, han fremsatte. Disse Betragtninger, som af ham bleve gjort gjældende, ere jo væsentlig af samme Natur som de, mine Meningsfæller i en Aarrække have søgt

at gjøre gjældende. Jeg haaber, at det ikke vil blive mistydet, naar jeg tillader mig at sige, at uagtet den militære Sagtyndighed naturligtvis ligger fjernt fra mig og den store Del af Landets Befolkning, kan man danne sig en Mening om, hvorvidt det maa anses for fornuftigt og helbigt at bygge Fæstninger, som jo selv de Sagtyndige maa indrømme, kun kunne lade sig forsvare i kortere Tid i Tilfælde af stærkere Angreb. Kunde det tænkes muligt, at man ved Anlæg af Fæstninger kunde afværge Angreb, var det en anden Sag, saa vare de ikke let for dyre; men da jeg holder til samme Anskuelse, som er udtalt her i Salen, at man maaste endogfsaa, navnlig under forvillede og vanskelige Forhold, snarere fremkalder Angreb end undgaar det, naar man har et saadant befæstet Punkt af saa stor strategisk Betydning, som jeg vil indrømme, at Kjøbenhavn er, vilde det være uforsvarligt, kan jeg næsten sige, om jeg og de, der dele Betragtning med mig, gif hen og stemte for slige Anlæg. Jeg vender et Dieblis tilbage til den Betragtning, jeg før fremsatte, nemlig en vis Forundring over, at den høitærede Regjering nu paa dette Tidspunkt atter er fremkommet med et saadant Forslag. Er der vel foregaaet Noget i de 6 Aar, siden Forslaget sidst var fremme, der er istand til at give den ærede Regjering noget stort og grundet Haab om, at det nu lettere vil lykkes at føre et saadant Forslag igennem? Er der udført noget særlig Mærkværdigt enten paa vort indenlandske politiske Omraade eller paa den udenrigske Politiks Omraader? Mig forekommer det ikke. Evertimod, der har jo desværre, synes det mig, herstet en beklagelig Død og ufrugtbar Tilstand saa godt som i alle Henseender. Ja, ganske vist er der Et, som var noget Mærkeligt, og som skylder den nuværende høitærede Regjering sin Tilblivelse, det er den provisoriske Finantslov, men at dette Skridt skulde være sært egnet til at vække Begejstring i Befolkningen for nu at gaa ind paa Planer, som den tidligere bestemt har modsat sig, kan jeg ikke tro. Jeg skal ikke gaa ind paa Entelthederne af det foreliggende Forslag, idet der jo allerede fra flere ærede Medlemmer er udtalt en Del, som i det Bæsentlige falder sammen med mine Betragtninger. Jeg skal blot tillade mig at sige dette, at, uagtet maaste en Del af den kjøbenhavnske Befolkning kunde ønske at faae disse dyre Fæstningsværker anlagte i Haab om, at det vilde give dels forøget Arbejde, dels Omsætning og Slugt, saa staar det dog for mig som noget tvivlsomt, om det selv i saa Tilfælde vil være til Held for Hovedstaden. Man maa jo vel huske paa, at ved Anlæg af alle større Arbejder af den Bestaaffenhed tillalbes der som oftest en temmelig stor fremmed Arbejdsstyrke, hvoraf undertiden, naar Arbejdet er ophørt, en ikke ringe Del bliver tilbage for at søge Besskæftigelse paa anden Maade, ligesom der vistnok, naar den saakaldte „gode Tid“ er forbi,